

**ПЕРЕОСМИСЛЕНІ ФРАЗЕМИ ОКАЗІОНАЛЬНОГО
ТВОРЕННЯ У ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ ЯК ОБ'ЄКТ
ВИВЧЕННЯ ПІД ЧАС ФАХОВИХ ЗАНЯТЬ ЗДОБУВАЧІВ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ (СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«ЖУРНАЛІСТИКА»)**

Халіновська Людмила Анатоліївна

викладач вищої категорії ВСП КІУмЗ НАУ,

кандидат філологічних наук

e-mail: lhalinovska@gmail.com

Мовний матеріал завжди чутливо реагує на події суспільно-політичного життя, особливо вияскравленим стає авторське переосмислення фразеологізму. Почасти його виникнення обґрунтовують особливим стилістичним прийомом для вираження особистого ставлення до подій, як реакція на стрімкий і мінливий простір новин, повідомлень тощо, що особливо актуально на тлі війни в Україні.

Серед потужного доробку наукових праць учених-фразеологів виділяємо праці В.М. Білоноженко, Т.О. Федоренко, В.О. Винника та ін. До новітніх напрацювань у сфері трансформації значення фразеологічних одиниць належать статті М. Ковальчука (переосмислені фразеологізми газетних заголовків), С.А. Бузько (оказіональні фразеологізми сучасних прозових творів), О. Федоренко (суб'єктивно-оцінні фразеологізми), О. Андрейченко (стилістичні функції фразеологічних одиниць) та ін.

Фразеологічне багатство української мови на сьогодні активно використовують представники журналістського фаху як потужний емоційний мовний засіб, який сприяє формуванню яскравої образності текстів і повідомлень; певною мірою саме завдяки вторинному переосмисленню відомих фразем виникає точна оцінка (коментар) певної події або дій публічної особи.

Гуманітарна передвища освіта спеціальності «Журналістика» передбачає ознайомлення та освоєння українських фразеологізмів, адже правильне розуміння їх переносних значень сприяє написанню якісних текстів (сфера новин, блоги, соцмережі), які допоможуть бути конкурентоспроможним у сучасному соціумі та медіасередовищі. Під час виконання творчих завдань на фахових заняттях з української мови студенти отримують різні за рівнем складності завдання – від формування значення фразеологізму (який часто вживаний і зрозумілий для більшості, наприклад, *п'ята колона – група осіб, які ведуть відкриту або приховану діяльність на користь ворога*) до міні-розслідування появи семантично трансформованого фразеологізму (зокрема, *сірі носороги – загрози, які всі повинні бачити, але не бачать або й свідомо ігнорують їх*). Така диференціація рівнів складності завдання сприяє випрацюванню самостійності здобувачів освіти, формуванню навичок пошуку інформації та динамічному й поетапному підвищенню рівня знань.

Важливим для студентів-гуманітаріїв є адекватне оперування набутими знаннями, що у майбутньому уможливить якісне особисте

споживання інформації й правдиве, нейтральне та неупереджене її опрацювання під час виконання своїх професійних обов'язків.

Сучасне середовище вимагає від користувачів насамперед вибірковості у споживанні інформації, адже надзвичайно важко з'ясувати у величезному просторі новин, подій, коментарів справжність та не «фейковість» отриманих повідомлень. Саме акцент на диференційованому вивченні фразеологізмів та, з часом, майстерним їх використанням у висвітленні суспільно-політичного життя країни запобігатиме викривленню інформації та формуванню власної точки зору в громадян без нав'язування вигідних певним особам реакцій.

Список використаних джерел:

1. Білоноженко В. М., Гнатюк І. С. Функціонування та лексикографічна розробка українських фразеологізмів. Київ: Наукова думка 1989. 156 с.
2. Бузько С. А. Оказіональні фразеологізми в текстах сучасної української прози. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/268531144.pdf>
3. Ковальчук М. Перетворення фразеологізмів у газетних заголовках. URL: https://dspu.edu.ua/native_word/wp-content/uploads/2016/04/2013-20.pdf
4. Серебрянська І.М. Індивідуально-авторське переосмислення фразеологізмів у мові сучасних друкованих ЗМІ. *Мова і культура*. 2014. Вип. 17, т. 6. С. 278 – 283.